

"אוף, אבל אמרתי לך שאני מצטערת. למה את לא יכולה לשכוח את מה שהיה ולעבור הלאה?" מרים שאלה את דבורה.
 דבורה לא ענתה. ניתן היה לראות בקלות שהיא עצובה ואפילו כועסת.
 אסתר עברה במקום ובמקרה שמעה את דבריה של מרים וראתה את מבע פניה של דבורה.
 יותר מאוחר אסתר התקשרה בטלפון למרים.
 "האם דבורה עדיין כועסת עליך?" היא שאלה.
 "כן, ואני ממש לא מבינה מדוע. הרי אמרתי לה שאני מצטערת!" מרים אמרה.
 "בדיוק על זה רציתי לדבר איתך," אסתר אמרה. "אבל אני יודעת שזה ממש לא העסק שלי ולכן אני אגיד את מה שיש לי לומר רק אם את מסכימה".
 מרים ענתה מיד, "בודאי שאני מסכימה. ובודאי אקשיב לך אם את חושבת שזה יעזור".
 "עברתי לידכן היום כשאמרת שאת מצטערת. כאחת שאינה מעורבת בסכסוך, לי זה היה נשמע כאילו את אומרת שאת מצטערת רק כדי לצאת ידי חובה. הדברים לא נשמעו כאילו הם באו מהלב. וכשהדברים לא באים מהלב את לא יכולה לצפות שחברתך שנפגעה ממך תחייך ותמשיך הלאה. אם מישגי היתה פוגעת בכך ואז מבקשת סליחה בצורה לא רצינית – האם היית מוחלת לחברה הזאת?" סיימה אסתר.

וַיִּשְׁכְּמוּ בַּבֹּקֶר וַיַּעֲלוּ אֶל רֹאשׁ הָהָר לְאֹמֶר הֲנֵנוּ וְעַלְיֵנוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר ה' כִּי חֲטָאנוּ:

לאחר חטא המרגלים בני ישראל נידונו לארבעים שנה במדבר. מיד לאחר מכן בני ישראל העפילו לעלות לארץ ישראל והוכו על ידי העמלקי והכנעני.
 אבל זה אינו מובן, כי הרי בני ישראל הודו בחטא וחזרו בתשובה. אנחנו יודעים שה' מקבל תשובה של חוטאים והוא רחמן וסולח!
 מרכיב מרכזי ממצוות התשובה הוא הכרה בחטא. עיון בפסוק מגלה שבני ישראל לא הודו באמת שהם חטאו. "הֲנֵנוּ וְעַלְיֵנוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר ה' כִּי חֲטָאנוּ". כלומר הם אמרו אנחנו נעלה אל המקום – לאחר שה' אמר שאנחנו חטאנו.*
 בני ישראל הזכירו את החטא בלי להכיר באמת בכך שחטאו.
 כדי לחזור בתשובה האדם להכיר בחטאו באמת ולהצטער על כך. כשמבקשים סליחה מחבר, אם רוצים שהדברים יתקבלו, חשוב לומר אותם בדרך שמראה שאנחנו באמת מצטערים.

*זוהי פרשנות שונה מהפשוט. לפי טעמי המקרא בני ישראל התכוונו לומר שהם עולים אל המקום שה' אמר להם, כלומר ארץ ישראל, ואחר כך אמרו שהם חטאו. אבל שבעים פנים לתורה, והרב אליהו זצ"ל הביא פירוש נוסף לפסוקים אלו.